

Változtatás átvezetésére

kötelezett példány:

nem kötelezett példány:

Példány sorszám:

A HIGIÉNÉS FOLYAMAT SZABÁLYOZÁSA MF 002.RE

Készítette: Dr. Szamosi Szilvia

Átvizsgálta: Dr. Váncsa Andrea

Jóváhagyta: Prof. Dr. Szekanecz Zoltán

Módosítások		
Sorszáma	Dátuma	Leírása

1. A folyamatleírás célja

A folyamatleírás célja, hogy meghatározza azokat a módszereket, eszközöket, személyi, tárgyi feltételeket, amelyek segítségével a DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszékén a kórházhygiénés folyamat szabályozottsága és megbízhatósága kielégíti a törvényi előírásokban meghatározott követelményeket.

2. Alkalmazási terület

A folyamatleírás kiterjed a DEOEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszékére, annak valamennyi részlegére és az ott dolgozó munkatársakra. A leírás magában foglalja a megelőző jellegű kórházhygiénés tevékenységet, a behurcolt és nozokomiális fertőzés esetén végzett járványügyi vizsgálatokat.

3. Hivatkozások

- 33/2006. (VIII. 23.) Eü.M. rendelet a fertőző betegségek, és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998 (VI. 3.) NM rendelet módosításáról.
- 32/1980/EüK. 24/EüM sz. utasítás az iatrogén fertőzések megelőzéséről.
- 33/1981/EüK. 21/EüM sz. utasítás az aneszteziológiai és intenzív betegellátó osztályok, az égési sérüléseket ellátó osztályok és a PIC működésének higiénés rendjéről.
- 63/1997 (XII. 21.) NM rendelet a be- és kijelentésre kötelezett fertőző betegségekről.
- 9/1985 (X. 23.) Eü.M.-Bk.M. számú rendelet az étkezéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról.
- 80/1999 (XII. 28.) G.M.-Eü.M.-F.V.M. együttes rendelete a vendéglátás, és közétkeztetés keretében történő ételkészítés-előállítás és forgalmazás feltételeiről.
- Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ Dezinfekciós Osztálya:
 - Dr. Pechó Zoltán: „Tájékoztató a sterilizálásról” (Bp. 2006.)
 - Dr. Pechó Zoltán: „Tájékoztató a fertőtlenítésről” (Bp. 2000.)
- Tájékoztató a betegellátás és a járványügyi gyakorlat részére a engedélyezett és forgalmazott fertőtlenítőszerokről (Bp.2006)
- Munkavédelmi Szabályzat
- SZ 010.C Veszélyes hulladékok gyűjtési szabályzata
- 1/2002. (I. 11.) Eü.M. rendelet az egészségügyi intézményekben keletkező hulladék kezeléséről
- A Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ közleménye a betegellátás során a vérrel és testváladékkal terjedő vírusfertőzések megelőzéséről. Egészségügyi Közlöny LIII. Évf. 24. szám 4321-4488. 2003.
- MF 09.C „A higiénés folyamat szabályozása” betegellátó egységenként
- MF 04.C, MF 04.B3 „Beszerzés” Centrum szinten és a klinikán
- MF 05.KL, MF 05.B3 „Fekvőbeteg ellátás” Centrum szinten és a klinikán
- MF 06.KL, MF 06.B3 „Járóbeteg ellátás” Centrum szinten és a klinikán
- Az 1997. évi CLIV. Törvény az Egészségről.

-
- 1993. évi XCIII.Törvény 52. § az előzetes, illetve időszakos orvosi alkalmassági vizsgálatokról.
 - Az Országos Mentőszolgálat Főigazgatósága által 2000.05.01-én kiadott , 3. Sz. Körlevele.
 - 461/1994 OTE számon módosított 2743/1990 OTE Hulladékkezelési Szabályzat.
 - 27/2001. OEC sz. körlevél „ A házi mentőgépkocsi igénybevételének rendjéről”
 - MP 002.KL Sterilizálás Antimikrobiális Anyagok Oldatával, Úgynevezett Hideg Sterilizálás
 - MP 003.KL A Centrális Vénabiztosítás és Fenntartás Protokollja
 - MP 004.KL A Perifériás Vénabiztosítás és Fenntartás Protokollja
 - MP 005. KL A Húgycső Katéterezés Protokollja
 - MP 006. KL Vizelettenyésztéshez Történő Mintavétel Protokollja
 - MP 008. KL Higiénés Kézfertőtlenítés Protokollja
 - MP 009. KL Bőrfertőtlenítés Protokollja
 - MU 001. KL Megbízott Klinikai Higiénikus Orvos feladatai
 - MU 002.KL Aerosolos fertőtlenítés
 - MU 004.KL Tetvesség és Egyéb Ektoparaziták Elleni Védekezés
 - MU 005.KL Fertőtlenítő Mosogatás Végrehajtása
 - MU 011.C A kommunális hulladékok kezelése
 - MU 012.C Rovar, és rágcsálóirtás
 - MU 013.C Takarítás
 - MU 023. KL Ajánlott fertőtlenítőszer listája

4. Meghatározások

4.1. A kórházhygiénés tevékenység:

A kórházi betegek és az egészségügyi személyzet számára olyan környezet teremtése, mely maximális mértékben elősegíti a gyógyulást, és a munkavégzést és megvédi – fertőző – megbetegedésekkel szemben. A kórházhygiéne valamennyi gyakorlati tevékenysége ezt a célt szolgálja.

A tevékenység nem választható el a gyógyító ellátás ténykedéseitől, ezekkel szoros egységben végzendő. A betegellátó intézményekben belül az egészségügyi személyzet valamennyi tagjának vannak különböző szintű higiénés feladatai.

A higiénés tevékenység kereteit, szervezeti módját érvényben lévő jogszabályok határozzák meg.

4.2. *Nozokomiális fertőzések:* Azok a fertőzések, amelyeket a beteg a betegellátás során szerez, és amelyek azt megelőzően még lappangó formában sem voltak jelen.

4.3 *Aktív surveillance:* Egy bizonyos betegpopuláción a nozokomiális fertőzések előfordulásának aktív és folyamatos megfigyelése és felmérése, továbbá mindazon feltételek, tevékenység és jelenség szisztematikus, aktív és állandó figyelemmel kísérése, amelyek növelik, vagy csökkentik e betegségek jelentkezési arányait. Az adatok rendszeres

-
- elemzése, továbbítása azokhoz, akiknek tájékoztatása szükséges a megfelelő módszerek alkalmazásához, intézkedések megtételéhez.
- 4.4 *Aszepszis*: A betegellátás során alkalmazott munkamódszerek, munkafolyamatok és magatartásformák összessége, amelyekkel a mikroorganizmusok a beteg szervezetétől, de különösen annak nyitott testszövetétől a steril eszközök, anyagok, műszerek alkalmazásával mikrobaszegény környezet megteremtésével távol tartható.
- 4.5 *Sterilizálás*: eljárás, melynek során különböző fizikai és kémiai hatásokkal, vagy ezek kombinált alkalmazásával elpusztítjuk, illetve inaktiváljuk a mikroorganizmusokat.
- 4.6 *Fertőtlenítés (Dezinfekció)*: minden olyan eljárás, amely a külső környezetbe kikerült kórokozók elpusztítására, illetve fertőzőképességük megszüntetésére irányul.
- 4.7. *Műszer-, eszközfertőtlenítés*: minden olyan eljárás, amely a fertőző forrásból a műszer, eszközök felszínére kikerült kórokozók elpusztítására, illetve fertőző képességük megszüntetésére irányul.
- 4.8. *Fertőtlenítő takarítás*: eljárás, amelynek alkalmazása során a betegellátó intézmény helyiségeiben, felszerelési tárgyain lévő patogén mikroorganizmusokat fertőtlenítő hatású tisztítószerekkel elpusztítjuk, illetve inaktiváljuk.
- 4.9. *Higiénés kézfertőtlenítés*: eljárás, amely a kéz bőrfelületén lévő átmeneti mikro-flóra elpusztítására irányul.
- 4.12. *Fertőtlenítő mosogatás*: eljárás melynek alkalmazása során az étkezési eszközökön lévő patogén mikroorganizmusokat a tisztító- fertőtlenítőszer vegyi, és víz mechanikus hatásával kombinálva elpusztítjuk, illetve eltávolítjuk.
- 4.13. *Kémiai indikátorok*: vegyi anyaggal kezelt papírcsík-, vagy lap, amely színváltozással jelzi a sterilizáló gép megfelelő működését.
- 4.14. *DE OEC*: Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum
- 4.15. *Megelőző fertőtlenítés*: antimikrobiális anyagokkal végzett fertőtlenítés.
- 4.16. *IBO → ITO*: Intenzív Betegellátó Osztály, Intenzív Terápiás Osztály
- 4.19. *NNIS index*: A felvett beteg fertőzésekkel szembeni rizikófelmérésére szolgáló index
- 4.20. *SAABS index*: A felvett beteg fertőzésekkel szembeni rizikófelmérésére szolgáló index
- 4.21. *DE OEC I. telep*: Debrecen, Nagyerdei krt. 98. alatti terület

5. Folyamatleírás tartalma

5.1. Felelősség

A folyamat leírás elkészítéséért, és karbantartásáért a folyamatgazda, aki egyben a klinika higiénés felelőse, működtetéséért a Tanszékvezető a felelős.

5.2. A DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszéken működő Higiénés Munkacsoport felépítése

A higiénés munkacsoport tagjai:

- Tanszékvezető, akinek beszámol a munkacsoport a szemle során találtokról.
- tanszéki vezető ápoló
- az intézet higiénés feladatokkal megbízott orvosa
- osztályvezető főnővér

A megbízott klinikai higiénikus orvos feladatait illetően a DE OEC által kiadott MU 001. KL protokollban foglaltak az irányadók.

5.3. Higiénés szemlék

5.3.1. A higiénés szemlék célja: a megelőzés. Olyan környezet, állapot, tevékenység kidolgozására irányuló törekvés, amely az adott körülmények között csökkentheti a nozokomiális fertőzések előfordulását.

A DEOEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszék a különböző osztályokon, részlegeken, valamint az egyéb munkahelyeken a nozokomiális fertőzések megelőzése érdekében kötelező időszakos, illetve célzott higiénés szemléket tartunk.

5.3.2. Szemlék rendje:

A DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszékén végzett higiénés szemléket a Kórházhigiénés Osztály és a Klinikák higiénés feladatokkal megbízott Munkacsoportja megosztva végzi, melynek rendjét az MU 001.KL protokoll tartalmazza.

5.3.3. Szemlék gyakorisága:

„Az egészségügyi miniszter 32/1980. (Eü.K.24.) Eü.M.sz. utasítása a iatrogén fertőzések megelőzéséről” alapján a szakmai irányelvek, állásfoglalás figyelembe vételével a DE OEC Kórházhigiénés Osztálya higiénés szemle tervet készít, melyet félévente megküld Klinikánk felé.

Emellett szükség szerint történik a fertőtlenítés, sterilizálás, textíliával kapcsolatos teendők ellenőrzése, valamint a fertőző betegek körüli eljárás végzésének ellenőrzése. A higiénés tevékenységben részt vesz a Tanszéki Higiénés Munkacsoportja.

5.3.4. A fentiekén túl részletes járványügyi vizsgálatokat kell tartani nozokomiális fertőzés előfordulásakor.

5.3.5. A Kórházhygiénés Osztály által végzett higiénés szemle résztvevői:

- higiénikus főorvos és/vagy beosztott szakdolgozója
- az ellenőrzendő osztály/részleg vezetője, vagy erre kijelölt orvosa, főnővére, vezető asszisztens, az osztály/részleg jellegétől függően.

5.3.6. A higiénés szemle szempontjai:

Időszakos:

Az osztály/részleg elhelyezési, személyi, tárgyi, funkcionális tényezői, a betegellátás színvonala, amelyek a higiénés viszonyokat befolyásolják. A cél megkeresni, feltárni azokat a leglényegesebb okokat, amelyek fertőzést okozhatnak.

Az időszakos, megelőző higiénés szemléket a centrumszintű terv alapján végzi a Kórházhygiénés Osztály.

Célzott:

Egy-egy fontos tevékenység, vagy kérdés problémakörre irányuló vizsgálata. A célzott szemlék rendje csak részben meghatározott: pl. sterilizálás, fertőtlenítés, kézhigiéne vizsgálata. Az egyéb, valamely adott, aktuális ügyből következik (endoszkópok kezelése, valamely protokoll végrehajtása, stb.).

A higiénés szemlék értékelése:

A szemle során tapasztalt anomáliák menet közben, vagy a szemle végén megbeszélésre kerülnek. A szemlék végző tanácsokat ad a helyes munkamódszerekre, a helytelen gyakorlat, észlelt hibák kijavítására, figyelembe véve a szervezeti egységek higiénés folyamat leírásaiban foglaltakat. A Kórházhygiénés Osztály feljegyzést, átiratot készít a szemléről a javaslatokkal együtt, amelyet aláírat a szemlézett részleg illetékesével, majd megküld az érintett szervezeti egység/részleg vezetőjének.

Jegyzőkönyvek, feljegyzések archiválása, gyűjtése:

- a Kórházhygiénés Osztályon a szervezeti egységekről felfektetett nyilvántartóban
- Tanszékünkön a Tanszékvezető Ápoló irattárában, akinek a Kórházhygiénés Osztály megküldte az átiratot, feljegyzést

A Kórházhygiénés Osztály a szervezeti egységekről egy olyan „nyilvántartást” vezet, amelyben gyűjti az adott szervezeti egységre vonatkozó valamennyi higiénés dokumentumot, feljegyzést, jegyzőkönyvet (saját és ÁNTSZ), tervek engedélyét, osztály/részleg működésére vonatkozó előírást, átiratot, stb. (utasításban nem meghatározott, saját munka megkönnyítésére).

A higiénés szemlékről készült feljegyzésekben javasoltak hibajavító tevékenységének visszaellenőrzése rendszeres, a visszatérő problémákra az intézet vezetőjétől intézkedési tervet kér a higiénikus főorvos, írásban, melyet a klinikáról készített dossziében archiválunk.

A szemlén tapasztaltak súlya és fontossága szabja meg az ismételt ellenőrzés idejét. A higiénikus főorvos a szemlék tapasztalatait éves jelentésben foglalja össze, amelyet a Centrumelnök és a

Megyei ÁNTSZ felé továbbít. Amennyiben egy, vagy több szervezeti egységet érintő jelentős probléma merül fel, a probléma mértékétől függően szóban, vagy írásban jelzi a Centrum elnökének.

5.4. Megelőző jellegű járványügyi tevékenység

5.4.1. Sterilizálás

A DE OEC területén decentralizált és központosított sterilizálási rendszer működik, tekintettel a Klinikák pavilonrendszerű elhelyezkedésére.

A Centrum területén működő sterilizáló berendezésekről készült kimutatások (gép beszerzési éve, típusa) megtalálhatók a Kórházhigiénés Osztályon.

A DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszékén az eszközök/anyagok sterilizálásra való előkészítése folyik, mely az MU 06.B3 „Eszközök tisztítása, csomagolása sterilizáláshoz” protokoll szerint történik. A sterilizálás előkészítése a Tájékoztató a sterilizálásról című kiadványban foglaltak (Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ Dezinfekciós Osztálya, Bp. 1999-2000) és Dr. Pechó Zoltán: „Tájékoztató a sterilizálásról” (Bp. 2006) című kiadvány figyelembevételével történik.

A klinikára sterilizálás után visszakerült eszközök ill. anyagok szavatosságának ellenőrzéséért felelős: az osztályvezető főnővér ill. az általa megbízott szaknővér / szakasszisztens.

A sterilizálás általános elveit az MF 09.C 5.4.1 -5.4.1.6 tartalmazza.

5.4.2. Fertőtlenítés

5.4.2.1. A fertőtlenítés/dezinfekció célja: a fertőző forrásból a külső környezetbe kikerült kórokozók elpusztítása, fertőzőképességének megszüntetése, számuk veszélyességi szint alá csökkentése.

A Reumatológiai Tanszéken:

- bőr/kéz
- nyálkahártya
- felület
- műszer
- eseti jelleggel aerosolos fertőtlenítés történik

A fertőtlenítő szerek többsége csak arra a célra alkalmazható, amelyre készítették, engedélyezték.

5.4.2.2 A fertőtlenítő szerek kiválasztásának szempontjai:

- széles spektrum
- rövid behatási idő
- könnyű oldhatóság
- nem anyagkárosító
- gazdaságos
- környezetbarát

Az alkalmazott fertőtlenítőszernek meg kell felelni a fenti követelményeknek.

5.4.2.3. A megelőző fertőtlenítés:

Állandó jellegű és kiterjed és a DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszék minden részlegére, és minden olyan anyagra, eszközre, ahol a fertőzés veszélye fennáll.

A fertőtlenítő szereket meghatározott időnként cserélni kell (hosszabb alkalmazásnál rezisztencia fejlődhet ki, ezért a szereket a mikrobiológiai vizsgálatoktól függően cserélni kell). A betegellátásban csak olyan szer alkalmazható, amelyet az Országos Epidemiológiai Központ Dezinfekciós Osztálya engedélyezett, illetve szerepel a Kórházhygiénés Osztály által évente kiadott fertőtlenítőszer listán. MU 023. KL „Ajánlott fertőtlenítőszer listája” munkautasítás szerint.

Az alkalmazható szerekről pontos információt

- Dr. Pechó Zoltán „Tájékoztató a fertőtlenítésről” (Bp. 2000) című kiadványból
- Az Epidemiológiai Információs Hetilapból
- A forgalmazó cégek képviselőitől, a szerekről szóló prospektusokból
- ankét, kiállítás anyagaiból szerez a Kórházhygiénés Osztály.

5.4.2.4. Fertőtlenítő szerek, beszerzésük:

A piacot, vevőkört kereső, fertőtlenítő szereket forgalmazó cégek a már engedélyezett szerekkel rendszeresen felkeresik a Kórházhygiénés Osztályt. A szervezeti egységekben vagy az Osztály által még nem alkalmazott szerből/szerekből bizonyos mennyiséget rendelkezésre bocsátanak kipróbálásra. Az adott szer fajtájának legjobban megfelelő klinikai részlegekre (pl. műtő, intenzív osztály stb.) adja ki a Kórházhygiénés Osztály, a szerhez tartozó használati útmutatóval együtt, kipróbálás, véleményezés céljából. A kiadott fertőtlenítő szer felhasználási területétől függ, hogy a kipróbáló egység írásos véleményt küld, vagy a Kórházhygiénés Osztály dolgozói mikrobiológiai laboratóriumi vizsgálattal nézik meg a szer hatásosságát.

A megismert, kiválasztott, és igénybe vehető szerekről - alkalmazási terület szerint – minden évben listát készít a Kórházhygiénés Osztály. A lista a Centrum Beszerzési Csoportjához kerül tenderezésre. A végleges listát a Minőségügyi Iroda megküldi Klinikáknak. Klinikánk ezeket a szereket rendeli és használja. A folyamatos beszerzést és a Központi Raktárban történő tárolást a Beszerzési Csoport végzi. Klinikánk innen vételez felhasználás szerinti ütemben. A vételezés Klinikánkon a gondnoknő, illetve megbízott helyettesének feladata. Raktározási lehetőség Klinikánkon biztosított. A vételezés Klinikánk raktárából az egyes fekvő/járóbeteg osztályok/szakrendelések /ambulanciák vezető főnővéreinek, asszisztenseinek feladata. A vételezés egy héten egyszer történik.

5.4.2.5. A DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszékén a fertőtlenítés (helyiség, berendezések) módjai:

- A szerződés szerinti takarítók által előírt az előírt takarítási rend alapján (napi rendszeres takarítás).
- A Tanszék területén a műszerek fertőtlenítése.

-
-
- a Kórházhigiénés Osztály fertőtlenítő munkatársai által (fertőző beteg környezetében, septicus betegen történő beavatkozás után, fertőző beteg távozásakor, stb.) MU 002.KL „Aerosolos fertőtlenítés” (eseti jelleggel).

Úgy a sterilizálásra, mint a fertőtlenítésre vonatkozó Tájékoztatóval (Dr. Pechó Z.) a Kórházhigiénés Osztály látja el megfelelő példányszámban Klinikánkat.

5.4.3. Takarítás

A DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszék takarítására csak fertőtlenítő eljárás alkalmazható, amelynek célja: az intézmény helyiségeiben, ezek felszerelési és berendezési tárgyain lévő patogén mikroorganizmusok és fizikai szennyeződések eltávolítása, elpusztítása.

5.4.3.1. Takarítás rendje:

Privatizált: Profi-Komfort Kft.

A szerződéskötés előtt, a pályázatra benyújtott tendereket a Kórházhigiénés Osztály gondosan áttanulmányozta és véleményezte. A takarítás megfelelő szerekkel, gépekkel, eszközökkel, a szerződésben leírtak szerint és az MU 013. C „Takarítás” alapján történik. A felsoroltakat a cég biztosítja. A céggel kötött szerződés példánya megtalálható a Kórházhigiénés Osztályon. A takarítással kapcsolatos oktatás, dokumentáció a Kórházhigiénés Osztályon érhető el. A takarítással kapcsolatos ellenőrzés, az ezzel kapcsolatos adminisztráció Klinikánkon az osztályok főnövéreinek feladata.

5.4.3.2. A takarítás során alkalmazott szerek

Azokkal a szerekkel történik, amelyeket a Kórházhigiénés Osztály a fertőtlenítőszer listáján szerepeltet. Az alkalmazandó fertőtlenítőszer használatáról utasítás formájában évente gondoskodik a Kórházhigiénés Osztály (koncentráció, behatási idő stb.), és a szemlék során betartását ellenőrzi. A takarítási rend a helyiségek jellegétől, az ott folyó tevékenységtől függ. A takarítás rendszeressége a szerződésben foglaltak szerint történik.

5.4.3.3. A takarítás ellenőrzése

A takarítás ellenőrzése folyamatos, minden higiénés szemle alkalmával, és ezen kívül környezetbakteriológiai vizsgálatokat végez (átalakítás után, új diagnosztikai eljárás bevezetésekor, járványügyi esemény alkalmával) a Kórházhigiénés Osztály. A szemlék illetve a mikrobiológiai vizsgálatok eredményeit írásban megkapja a tanszéki vezető ápoló és a Kórházhigiénés Osztály is archiválja.

A takarítás teljesítés ellenőrzése, leigazolása, reklamációkezelés az MU 013.C „Takarítás” szerint történik.

5.4.4. Egészségügyi dolgozók személyi higiénéje

5.4.4.1. Védőruha

Az egészségügyi dolgozóknak saját testi épségük védelmében a betegellátó intézményben védőruhát kell viselni. A védőruhát a munkáltató biztosítja, viselése kötelező, a „Munkavédelmi Szabályzatban 2001.”-ben foglaltak szerint.

Látogatók Tanszékünkre való belépésére ill. itt tartózkodására vonatkozó elvárások rendje:
Ha az időjárási viszonyok fokozott szennyezést jelentenek a Tanszék területét illetően, az ambuláns betegek és a beteglátogatók is lábzsák felvétele után léphetnek be a Tanszék területére. Ez vonatkozik a Tanszék dolgozóira is.

5.4.3.2..Kézfertőtlenítés

A betegellátásban a kézmosásnak fertőtlenítő hatásúnak kell lennie. Az eljárás fontos és nélkülözhetetlen része a személyi higiéniének. Gyakorlati kivételezést a Dr. Pechó Zoltán: „Tájékoztató a fertőtlenítésről” című kiadvány írja elő (Bp. 2000) MU 003.KL, MP 008.KL.

5.4.3.3. Védőoltás

5.4.4.3.1. Tevékenység célja: a védőoltásokkal kivédhető fertőző betegségek megelőzése, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, továbbá annak járványügyre vonatkozó rendelkezései (a 18/1998. (06. 03.) NM rendelet) alapján. A védőoltások beadását a Kórházhygiénés Osztállyal funkcionális kapcsolatban lévő, szervezetenként integrált Foglalkozás-egészségügyi Szolgálat végzi.

5.4.4.3.2. Alkalmazási terület:

A DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszék (elsősorban a betegellátásban aktívan részt vevő dolgozók, valamint humán anyaggal foglalkozó intézeti munkatársak, illetve az egyetemen tanuló magyar és külföldi diákok, főiskolai hallgatók, Ph.D. ösztöndíjasok) hepatitisz B, influenza elleni védőoltása.

5.4.4.3.3. Nyilvántartások és jelentések:

A 14 évesnél idősebb személyek védőoltásainak egyedi nyilvántartása céljából a védőoltások megtörténtét a „Védőoltási könyv 14 év feletti személy részére” című oltási könyvbe kell bejegyezni a védőoltást végző orvosnak, melyet aláírással és pecséttel hitelesít.

Az ÁNTSZ Megyei, illetve Városi intézete által biztosított oltási lapokon pontos nyilvántartást kell vezetni a védőoltásokról és az átoltottságról. (A DE OEC esetében ezt a Foglalkozás-egészségügyi Szolgálat két orvosának irányításával és felügyeletével az erre szakképzett foglalkozás-egészségügyi ápolónok végzik.) Külön jelentés készül a hallgatói és a dolgozói védőoltásokról.

A folyamatos oltásokról az ÁNTSZ kérésére havonta/félévente kell jelentést küldeni, illetve kampányolás esetén az oltások befejeztével. Ezzel egyidejűleg a jelentések másolatát a Foglalkozás-egészségügyi Szolgálatírásban megküldi a DE OEC higiénikus főorvosának is.

Foglalkozás-egészségügyi Szolgálat a védőoltásokról folyamatosan számítógépes nyilvántartást is készít. A Megyei ÁNTSZ a hallgatók részére beadott Hepatitisz B elleni (HB VAX II)

védőoltásokról 1999 óta elektronikus adat formájában is jelentést kér. A védőoltásokról vezetett nyilvántartásokat a Foglalkozás-egészségügyi Szolgálat vezeti és gyűjti.

5.4.4.3.4. Tájékoztatás:

Az 1993. évi XCIII. Törvény 58.§a által előírt foglalkozás-egészségügyi ellátás során az előzetes, illetve időszakos orvosi alkalmassági vizsgálatok alkalmával a dolgozók felvilágosítást kapnak a munkahelyi ártalmakkal, veszélyekkel kapcsolatos teendőikről és kötelezettségeikről. Ennek szerves része a biológiai kóroki tényezőknek kitett munkavállalók tájékoztatása a kötelező és önkéntes védőoltásokról. Későbbiekben a védőoltások rendjéről és idejéről írásban és telefonon értesítik a DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszék dolgozóit. Az oltások a foglalkozás-egészségügyi szolgálat rendelőjében, vagy kérésre a Tanszéken történnek. A védőoltások beadását a szolgálat orvosai, illetve az erre megfelelő szakképesítéssel rendelkező szakápolónők végzik.

5.4.5. Gyógykezelés és betegellátás higiéniéje

5.4.5.1. Orvosi beavatkozások

5.4.5.2. Beteg elhelyezése

A többi betegtől elkülönítve kell elhelyezni a szeptikus betegeket, továbbá a fertőzés szempontjából különösen veszélyeztetetteket (pl. transzplantált beteg). A beteget, ha gyanú merül fel élősködők jelenlétére, vizsgálatnak kell alávetni, és az élősködők irtásáról gondoskodni szükséges. A beteg ellátást követően kerülhet csak osztályra hajvédő sapka felhelyezése után. A tetvetlenítésre vonatkozó leírást az MU 004.KL tartalmazza. Az új beteg csak tiszta, fertőtlenített ágyba, tiszta, fertőtlenített ágyneműbe helyezhető el.

5.4.5.3. Betegszállítás

A mentőszállításra vonatkozó fertőtlenítési és higiéniés rendszabályokat az Országos Mentőszolgálat Főigazgatósága által 2000. 05. 01.-én kiadott „3. sz. Körlevél tartalmazza. A folyamat az 1997 évi CLIV. Törvény az egészségügyről IV. fejezet 97.§, az SZ 012.C „Intézeti Betegszállítási Szabályzat”, illetve a 27/2001. OEC számú körlevél alapján szabályozott.

5.4.5.4. Textilkezelés higiéniéje

A textíliák mosását, és az ezzel összefüggő egyéb teendőket külső vállalkozó végzi, szerződéses formában. A szerződés 1 példánya a Kórházhygiénés Osztályon megtalálható. A dolgozói védőruhák fertőtlenítő mosása kemo-termo dezinfekciós mosási eljárással történik, ezen üzemmódnak megfelelő mosógépekkel. A technológia pontos leírása a Textiltisztító Üzem vezetőjénél elérhető.

A DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszékén hetente egyszer történik a szennyes gyűjtése erre kijelölt helyiségben (higiéniés szempontból megfelelő szennyes gyűjtő – tároló helyiség, mosható - fertőtleníthető felületekkel és kézmosási lehetőséggel). A tárolási idő rövid. Az Üzem gépkocsija napra-órára beosztott ütem szerint gyűjti össze a szennyest és szállítja az Üzembe,

ahol a Mosoda alkalmazottai számolják, osztályozzák. Az érvényes ütemtervet valamennyi klinika számára a Textiltisztító Üzem vezetője adja ki.

A tiszta textilálya ugyanilyen pontos forgatókönyv szerint kerül vissza a Tanszékre, fém konténerekben, illetve egyes textilályafeleségek a szervezeti egységek kérésére külön csomagoltan. A tiszta textilálya átvételét az osztályvezető főnövér végzi, azok tárolásának helyi módja az erre a célra kijelölt szekrény. A szekrény kül- és belfelületének rendszeres fertőtlenítő tisztítását a Profi-Komfort Kft. végzi a szerződésben foglaltak szerint. Higiénés szemlék alkalmával a textilálya és kezelés körülményeit, textilmintázást, illetve a tároló polcok fertőtlenítettségét is a Kórházhigiénés Osztály végzi környezetbakteriológiai mintavételezéskor. A mintavételezés eredményét a higiénés szemle jegyzőkönyve tartalmazza, amelyeket a Klinika, és a Kórházhigiénés Osztály archivál. A szemle során talált eltérések, esetleges hibák kijavításáért a tanszéki vezető ápoló a felelős.

A mosási technológia hatékonyságának ellenőrzését az ÁNTSZ értesítése alapján a Kórházhigiénés Osztály szervezi, kivitelezését a Miskolci Patyolat RT. Debreceni Üzemének dolgozója hajtja végre.

5.4.6. Mosogatás higiénés rendje

5.4.6.1. Fertőtlenítő gépi mosogatás

Az egészségügyi ellátásban részesülő betegek különösen fogékonyak a fertőzésekkel szemben. A kórházi ételfertőzések és ételmérgezések megelőzésében fontos szerepe van az étkezési edények fertőtlenítő mosogatásának.

5.4.6.2. A betegellátó osztályokon, használat után az evőeszközöket, ivóedényeket, konyhaedényeket és egyéb ilyen jellegű tárgyakat mosogatógépben kell elmosogatni, amennyiben azok nem egyszer használatosak.

5.4.6.3. Betegélelmezés

A DE OEC területén a betegélelmezést külső vállalkozó látja el szerződéses formában. A Vállalkozási Szerződés 1 példánya a Kórházhigiénés Osztályon megtalálható. A Központi Főzőkonyha tálcás rendszerben tálal, és Klinikánkról az edényzet visszakerül a központi Főzőkonyhára, ahol géppel mosogatnak, az MU 005.KL „Fertőtlenítő mosogatás végrehajtása” című munkautasítás szerint, amennyiben az edény nem egyszer használatos.

A fertőtlenítő mosogatás végrehajtására az MF 09.C, 5.4.7.2.- 5.4.7.4.. pontok az irányadóak.

5.4.7. Hűtőszekrények kelése

5.4.7.1. Élelmiszeres hűtőszekrények

A DE OEC Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszéken lévő betegélelmiszeres hűtők, a Tálalókonyhákban lévő élelmiszeres hűtőszekrény ellenőrzését, valamint a hűtőszekrények belső felületének fertőtlenítését heti rendszerességgel kell elvégezni és annak megtörténtét dokumentálni.

A Tanszéken a betegélelmiszeres hűtőszekrényekbe névvel és dátummal ellátva kerülnek elhelyezésre a betegek hűtést igénylő élelmiszerei. A hűtőszekrényekben lévő, a betegek által behozott élelmiszereket és a hűtőszekrények fertőtlenítőszeres takarítását az osztályvezető nővér ellenőrzi és dokumentálja. A fertőtlenítő takarítást a Profi-Komfort Kft. végzi, az ellenőrzés a „Hűtőszekrény takarítás ellenőrzési lapon” (F 0755/1C) dokumentált.

A Tálalókonyhákban elhelyezett, a hideg vacsorák tárolására szolgáló hűtőszekrényeknek megfelelő méretűnek kell lenniük, hogy az osztályon ápolott betegek becsomagolt hidegvacsorája biztonsággal elférjen benne, hűtése megfelelő legyen. A berendezés fertőtlenítését hetente legalább egyszer el kell végezni, megtörténtét dokumentálni kell.

A fent felsorolt hűtőszekrények fertőtlenítését az „Ajánlott fertőtlenítőszeres listája” szereplő felület fertőtlenítőszer egyikével kell elvégezni.

5.4.7.2. Gyógyszeres hűtőszekrények kezelése

A gyógyszeres hűtőszekrényekben, kezelőkben, osztályokon hűtést igénylő gyógyszerek tárolására külön, kalibrált hőmérővel ellátott hűtőszekrényt kell biztosítani. A hűtőszekrények belső felületének fertőtlenítőszeres takarítását hetente elvégzik az osztályos nővérek, az ellenőrzés (főnővér illetve nővér által) a „Hűtőszekrény takarítás ellenőrzési lapon” (F 0755/1C) dokumentált.

5.4.7.3. Vér-és vérkészítmények tárolására szolgáló hűtőszekrény kezelése

A kezelőkben a vér-és vérkészítmények tárolása külön, kalibrált hőmérővel ellátott hűtőszekrényt kell biztosítani. A hűtőszekrények belső felületének fertőtlenítőszeres takarítását hetente elvégzik az osztályon dolgozó nővérek, az ellenőrzés (főnővér illetve nővér által) a „Hűtőszekrény takarítás ellenőrzési lapon” (F 0755/1.C) dokumentált.

5.5 Behurcolt és nozokomiális fertőző megbetegedés esetén végzett járványügyi tevékenység

5.5.1. Bejelentési kötelezettség

A 63/1997 (XII. 21.) NM. rendelet a fertőző betegségek jelentésének rendjéről, és a Fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998 (VI. 3.) NM. rendelet alapján kell a fertőző betegségek észlelő, kezelő orvosnak eljárni úgy a be-, mint a kijelentés vonatkozásában.

A 33/2006. NM. rendelet on-line internetes bejelentést ír elő az előforduló nosocomialis járványokról, az egészségügyi ellátással összefüggő véráramfertőzésekről és a multirezisztens kórokozók által okozott nosocomialis fertőzésekről.

5.5.2. Behurcolt fertőzések

Behurcolt fertőzésről két módon értesül a Kórházhygiénés Osztály:

- a Megyei vagy a Városi ÁNTSZ Járványügyi Osztálya értesíti a Kórházhygiénés osztályt a pozitív tenyésztési eredményről (email, telefon)
- az adott Klinika adott osztályáról a fertőző beteg kezelő orvostól, a beteg tünetei, illetve a már meglévő pozitív labor eredmény alapján, telefonon

Fertőző beteg be- és kijelentő lapokkal a Kórházhygiénés Osztály látja el a Tanszékünket. A járványügyi kivizsgálás alkalmával, a Kórházhygiénés Osztály dolgozója személyesen adja át azokat a beteg kezelőorvosának.

A fertőző beteg be- és kijelentő lapokat minden esetben a kezelőorvos kitölti, aláírja, lepecsételi és továbbítja az ÁNTSZ Városi Intézetébe, a 18/1998 (VI. 3.) NM rendeletben meghatározott módon. Tanszékünkön fekvő fertőző betegek bejelentése után a kórházhygiénés felügyelő és/vagy az infektókontroll nővér járványügyi kivizsgálást végez a helyszínen, melynek keretében a kezelő orvossal és az osztályvezető főnővérrel megbeszéli a szükséges teendőket.

Részletes feljegyzést készít a kivizsgálásról, amelyet aláírat a kezelő orvossal vagy az osztályos nővérrel. A dokumentumot a Kórházhygiénés Osztály és a Tanszék vezető ápolója gyűjti.

A fertőző beteg elkülönítéséről, a fertőzés továbbterjedésének megakadályozásáról, valamint a környezettel kapcsolatos teendők elvégzéséről a 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet alapján jár el a Kórházhygiénés Osztály. Mivel a Centrumnak nincs Fertőző osztálya, a kezelő orvos vagy a Kenézy Gyula Kórház - Rendelőintézet Fertőző Osztályára helyezi a beteget, vagy otthonába bocsátja. Amikor a beteg általános állapota nem teszi lehetővé a felsorolt lehetőségeket, a kezelőorvos intézkedik a fertőző beteg helyben történő elkülönítéséről.

A klinikán ápolott fertőző betegek esetében a folyamatos és záró fertőtlenítést a Kórházhygiénés Osztály fertőtlenítői végzik, az MU 002.KL „Aerosolos fertőtlenítés” című munkautasítás alapján.

5.5.3. Nozokomiális fertőzések

A nozokomiális fertőzések előfordulásáról az alábbiak szerint szerez tudomást, illetve tájékozódik a Kórházhygiénés Osztály:

1. A Tanszék fekvőbeteg osztályáról a megbízott infektókontroll felelős klinikai orvos telefonon jelenti a tudomására jutott kialakult nozokomiális fertőzés tényét. Az ezzel kapcsolatos feladatok a megbízott infektókontroll felelős klinikai orvos tevékenységéről szóló MU 001.KL „megbízott Klinikai Higiénikus Orvos Feladatai” című munkaleírásban találhatóak.
2. A Bakteriológiai Diagnosztikai Laboratórium mikrobiológiai tenyésztési eredményeit a Kórházhygiénés Osztály munkatársa hetente átnézi, a MedBakter számítógépes program alkalmazásával. Kiválogatásra kerülnek azok a vizsgálati eredmények, amelyek háttérben nosocomialis infekció valószínűsíthető. A Kórházhygiénés Osztály dolgozója a helyszínen átnézi a beteg teljes dokumentációját. Amennyiben igazolódott a kórházi fertőződés, a

tennivalókat megbeszéli a kezelőorvossal, illetve a beteget ellátó egészségügyi személyzettel, és jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyvet a kezelőorvos vagy az osztályos nővér és a kivizsgálást végző infekciókontroll nővér aláírja, amely két helyen kerül megőrzésre: a Kórházhygiénés Osztályon, illetve a Tanszéki vezető ápolónál.

5.6. Kórtermek fertőtlenítése

Fertőzésben szenvedő beteg távozását követően a kórterem aerosolos fertőtlenítése történik a Kórházhygiénés Osztály közreműködésével. A behatási idő letelte után, szellőztetést követően a takarítást a Profi-Komfort Krt. végzi el, majd ezt követően az érintett kórterem újabb aerosolos fertőtlenítésére került sor.

5.7. Rovar- és rágcsálóirtás

A DE OEC teljes területére, így a Belgyógyászati Intézet Reumatológiai Tanszékre is kiterjedő rovar- és rágcsálóirtást vállalkozó végzi évek óta, a szerződésben lefektetettek szerint (256/1995 sz. *alapszerződés*). Ennek 1 példánya megtalálható a Kórházhygiénés Osztályon. A munkahelyi felügyeletet a DE OEC Szolgáltatási Osztálya látja el.

5.8. Hulladékok és veszélyes hulladékok kezelése.

A vonatkozó törvény és rendeletek értelmében e téren a DE OEC belső szabályzatában foglaltak az irányadók (SZ 010.C Veszélyes hulladékok gyűjtési szabályzata, MU 011.C A kommunális hulladékok kezelése). Intézményi szinten ezt a tevékenységet Munkavédelmi és Biztonságtechnikai Osztály koordinálja és ellenőrzi. A hulladékok és veszélyes hulladékok tárolása külön-külön, erre a célra használt tároló edényekben történik. A Profi-Komfort Kft. gondoskodik a szerződésben foglaltak szerint a hulladékok megfelelő a kijelölt helyre szállításáról. A hulladékok szelektált gyűjtését a higiénés szemlék során ellenőrzik.

6. Melléklet

Nem alkalmazható.

7. Hivatkozott formanyomtatványok

Azonosító	Cím
F 0751.C	Kórházhygiénés labor mintavételi adatlap
F 0754.C	Sterilizálási napló
F 0755. C	Hűtőszekrény takarítás ellenőrzési lap

8 A folyamat működésére jellemző mutatók

Sorszám	Mutató megnevezése	Mutató számítása	Számítás gyakorisága
1.	Nosocomialis fertőzések aránya ápolási napok szerint az adott klinikán az 5.5.4 alapján	Infekciók száma / betegnapok száma X 1000	Évente összesítve